

Dr J. Ch. Kromsigt vertelt in het Herv. Weekblad „De Geref. Kerk“ onder meer het volgende:

„Krijg daar pas in handen een brochure door de vereniging van vrijzinnigen gezonden aan de leden der Prov. Kerkbesturen met 'toeg op het door hen te geven advies.

En wat lees ik daar over het beroep op Gods Woord? Met beroep op de autoriteit van Prof. Slotemaker de Bruine (die o.i. op ander gebied wel meer gezaghebbend is) wordt daar aan zoo'n beroep alle betekenis, feitelijk aan Gods Woord alle autoriteitsgeldigheid ontzegd.

Dit beroep op Gods Woord is, zoo lees ik daar: „een volkomen onhoudbare gedachte“. „Er is immers geen instantie, die beslist, wat het Woord Gods zegt. De beklaagde, die zich op Gods Woord beroept, moet zich aan de meerderheid onderwerpen of hij moet uitreden. In de praktijk valt dus Gods Woord samen met de opvatting der meerderheid in de Kerk. Het plechtige „behoudens beroep op Gods Woord“ betekent dus feitelijk niets. De voorstelling, alsof hiermede aan den beklaagde een recht in handen gegeven wordt, is zuiver schijn.“

In een noot wordt nog opgemerkt:

Men leze hieronder in het verslag van de toespraak van Dr Dijkstra in de bijeenkomst over reorganisatie in de Westerkerk te Amsterdam gehouden: „Sprekers hart kromp ineem toen hij las, dat wij niet zouden weten, wat Gods Woord is“, zoodat daarom beroep op Gods Woord niet zou baten. Is dan het beroep op het geweten geen schijn? Welke waarborg is er daarbij, dat iemand persoonlijke willekeur niet geeft voor persoonlijk „geweten“.

In verband met een en ander wordt dan door Dr Kromsigt nog opgemerkt:

Zeker, zeker — „het beroep op Gods Woord betekent feitelijk niets!“ Maar betekent dan de bewering, dat men in de Kerk samen komt onder „den dienst des Woords“ wel iets? Betekent dan het voorgeven van iemand, dat hij is een „dienaar des goddelijken“ Woords wel iets? Is dat iets anders dan plechtige nonsens, wijsmakerij van de goedgelovige menigte? Iets waarover de „dienaren des Woords“ onder elkander glimlachen, zoodat de heidensche priesters in Cicero's tijd elkaar niet zonder glimlach voorbij konden gaan van wege het vrome bedrog, waarmee zij de groote schare bedotten! Is het daarom verstandiger, dat dienaren des Woords zich onder elkaar niet op het Woord beroepen, maar liever zich op hun vergaderingen bepalen tot allerlei financiële en administratieve aangelegenheden, die dienstiger zijn tot onderlinge eenheidsopenbaring en versterking van eenheidsband!

„Feitelijk niets.“ Zeker, zeker, zoo is het voor het nuchtere verstand, dat de realiteit van ieder mystiek element ontken. Zoo is het voor „den natuurlijke mensch, die niet onderscheidt de dingen, die des Geestes Gods zijn“, die niet eens weet, wat sommige heiligen reeds wisten: „Magna est Veritas et praevaluit“. „Groot is de Waarheid en zij zal overwinnen“. We hopen toch, dat het zoo voor die schrijvers niet is!

Met belangstelling volgen wij een en ander. Alleen verklaren wij, niet te verstaan, hoe men in dezen kring zich op deze wijze kan verzetten tegen degenen, die een beroep op Gods Woord afwijzen. Men heeft toch zelf herhaaldelijk de grondgedachten van Karl Barth helpen verbreiden, en de consequentie daarvan is precies dezelfde: dat men op „Gods Woord“ zich niet werkelijk beroepen kan. Ter toelichting verwijzen we nog maar eens naar ons hoofdartikel van enkele weken geleden, onder den titel: „De Bijbel Gods Woord“.

Geref. Jongelingsblad.

Enkele weken geleden schreven we, dat de bespreking, in het „Geref. Jongelingsblad“ gewijd aan mijn rede voor de Oranjegarde, was uitgelopen op een persoonsbeoordeling van bedenkelijk allooi. Tot onze blijdschap is in het nummer van de vorige week deze passage teruggenomen. Op dit punt ligt dus de weg weer vlak. Mocht nu ook nog voldaan worden aan ons verlangen, dat men zijn stellige bewering inzake het in strijd schijnen te komen met wat ik anderen voorhield, zou bewijzen of anders terugnemen, dan was daarmee het heele geval op goede basis gebracht. En dan is er nog wat goed te maken tegenover Prof. Greijdanus.

K. S.

BOEKBESPREKING

„De Nederlandse volkskarakters“, samengesteld onder redactie van Anne de Vries en P. J. Meertens.

J. H. Kok — Kampen. 1938.

Dit werk verscheen in groot kwarto formaat, met 60 origineele karakterfoto's van Willem van Malsen. Het is inderdaad „een zeer bijzonder prachtwerk“ geworden. We geven hier een opsomming van de bijdragen en haar schrijvers:

De Nederlanders (Dr Th. van Schelven); De Groningers (K. Ter Laan); De Friezen (J. P. Wiersma); De Drenten (Anne de Vries); De bewoners van Twente en Oost-Salland (Mr G. J. ter Kuile Sr); De bewoners van Noordwest-Overijssel (H. J. Moerman); De Veluwnaars (Jac. Gazenbeek); De Achterhoekers (G. J. Klokman); De Betuwnaars (K. Lantermans); De Utrechtse (Dr P. H. Ritter Jr); De bewoners van het Gooi (Floris Vos); De Noord-Hollanders (Dr J. P. Kruijt); De Amsterdamers (Dr H. Polak); De Zuid-Hollanders en West-Utrechtse (Jo Ypma); De Hagenaars (Emmy van Lohorst); De Rotterdamers (B. Stroman); De Zeeuwen

(P. J. Meertens); De West-Brabanders (Corn. J. F. Slootmans); De Oost-Brabanders (Antoon Coolen); De Limburgers (Dr W. Houkens); De Noordzeevissers (A. Wapenaar); De Zuiderzeevissers (Ali van Wijhe-Smeding); De West- en de Frans-Vlamingen (Dr W. Pea); De Oost-Vlamingen (Prof. Dr Paul de Keijser); De Gentenaren (Prof. Dr Paul de Keijser); De bewoners der Antwerpse Kempen (Dr R. Sterkens); De Antwerpenaren (Dr Paula Sterkens-Cleeters); De Vlaams-Brabanders (Henri Pauwels); De Brusselaars (Cypriaan Verhaver); De Limburgers (Lambert Swerts); De Nederlandse Joden (Dr J. Leydesdorff); Het Nederlandse gelaat (Willem van Malsen).

We hebben voor dit boek bijzonder veel respect. De foto's zijn bijzonder suggestief. Het model, dat een fotograaf zich kiest, kan onder verscheiden aspecten bepaald zijn. Zoo zouden wij voor ons in den boerenarbeider uit Ambt-Vollenhove (tegenover bldz. 97) niet het bepaalde type herkennen, dat voor onze eigen herinnering leeft. Maar in 't algemeen zijn de foto's boven elk lof verheven. De redactie heeft zich op het standpunt geplaatst, dat ze alleen voor de keuze der medewerkers verantwoordelijk wilde zijn; en zoo is iedere medewerker hoofdelijk aansprakelijk voor zijn eigen bijdrage. We gelooven niet, dat dit anders gekund heeft, al is natuurlijk de schaduwzijde van de gevolgde methode, dat een enkele auteur (we denken met name aan Antoon Coolen) zijn bepaalde confessionele opvatting wat al te gemakkelijk aan het woord laat komen. Daar staat tegenover, dat er anderen zijn, die op gelukkige wijze met de overige auteurs hebben kunnen medewerken. Wat over de Zeeuwen gezegd wordt, met name dan over hun „mysticisme“, lijkt ons niet in alle opzichten juist. Het zou echter onbegonnen werk zijn, op details critiek te oefenen. Hoofdzak is, dat ook in de keuze der te raadplegen literatuur op bewonderenswaardige wijze naar volledigheid is gestreefd (ook uit artikelen, waarbij ook ons blad hier en daar een plaats innam, is geput). Het geheel is dan ook een waardevol standaardwerk geworden. We kregen in den laatsten tijd wel eens boeken onder de oogen, waarbij de foto hoofdzak was en de bijdrage in proza bijzaak, maar hier is gelukkig een betere methode gevolgd. De uitgever heeft het boek een voorname uitvoering gegeven, en we achten deze uitgave een der beste, die in den laatsten tijd van de pers gekomen zijn. K. S.

Eve Curie, „Madame Curie, haar leven en werk“. Vertaling van Willy Corsari.

H. P. Leopolds Uitg.-Mij., N.V. — Den Haag. 1937.

Voorzien van enkele zeer goede foto's geeft dit boek van 405 pagina's een overzicht van het leven en werken van madame Curie. Men weet, dat zij zeer verdienstelijk werk geleverd heeft, met name dan op het gebied van de radio-activiteit, een naam, die madame Curie zelf heeft voorgesteld. Op levendige wijze wordt het verhaal gedaan van de volhardende onderzoekingen, die de heldin van het verhaal heeft ingesteld, van de moeilijkheden, die zij moest overwinnen en die zoo ingrijpend waren, dat haar dood te wijten is geweest aan „den waren schuldige: het radium“. Men begrijpt, dat het boek niet geschreven is van christelijk standpunt. Toch is het voor onze kringen zeer wel te gebruiken, en kan men het ook ter lezing geven aan hen, die op het gebied der natuurwetenschappen leken zijn, want het werk is in den goeden zin des woords populair gehouden. We hebben er met belangstelling en voldoening kennis van genomen. K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te: IJsselmuiden: Cand. O. W. Bouwsma te Rotterdam en Cand. M. J. C. Bosscha, hulpred. te Hardenberg.

Aangenomen naar: Naaldwijk: G. Meynen te Visvliet.

Intrede te: Dinteloord: Dr W. H. van Zuijlen. Tekst: Ps. 119: 105. Stadskanaal: H. Zandbergen. Tekst: 2 Petr. 1: 19.

Afscheid van: Hijken: B. Timmer. Tekst: Rom. 1: 16.

Promotie Dr J. L. Koole.

De promotie van Dr J. L. Koole aan de Vrije Universiteit tot doctor in de theologie geschiedde cum laude.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Leiden der Gereformeerde Kerken heeft met gunstig gevolg praeparatoir geëxamineerd den heer A. Horst, cand. aan de V.U. Deze stelt zich terstond beroepbaar en zal gaarne de Kerken des Zondags dienen. Zijn adres is: Thorbeckestraat 14, Leiden.

— De Classis Schiedam der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer H. J. Swerts, theol. cand. aan de V.U. De heer Swerts zal gaarne de kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is Maassluis, Verlengde van der Horststraat B 150, telef. 40 (doorverbinding).

— De Classis Rotterdam der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer W. Vreugdenhil, cand. aan de Theol. School. Hij zal gaarne de kerken in de prediking dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: Oostzeedijk 55c, Rotterdam-Oost, telef. 54688.

Theol. Fac. Vereen. aan de V.U.

Het bestuur der Theol. Fac. Vereeniging aan de Vrije Universiteit is voor het jaar 1938—1939 als volgt samengesteld: praeses C. Glaubitz, abactis H. Munnik en fiscus A. Bos. In verband hiermede is het abactiaat voortaan gevestigd: Valeriusstraat 115 bv., Amsterdam-Zuid. Na 1 Juni: Zuiderkerkstraat 29, Zwolle.

Heeft bij de Geref. Kerken een Classis rechtspersoonlijkheid? De Hoge Raad heeft arrest gewezen in de procedure tusschen de Classis 's-Hertogenbosch van de Geref. Kerken en

de Geref. Kerk te Eindhoven, de eerste als eischeres, de laatste als verweerder.

De Geref. Kerk te Eindhoven weigerde aan de Classis een bedrag van f 450.— terug te betalen, welk bedrag de classis onverschuldigd aan de kerk zou hebben betaald. Aan deze procedure lag ten grondslag niet eenige werkelijke onwil van de Geref. Kerk te Eindhoven om het bedrag terug te betalen, maar de wensch om een rechterlijke uitspraak te verkrijgen over de vraag of in de organisatie der Geref. Kerken in Nederland, behalve de Synode en de plaatselijke kerken zelf, andere rechtspersonen bestaan, welke vraag dan uitgevochten werd ten aanzien van de Classis te 's-Hertogenbosch.

De Classis ging van de afwijzende beslissing van het Gerechtshof te Den Bosch in cassatie.

De Hoge Raad overwoog thans, dat vaststaat, dat de Geref. Kerken in Nederland in die voege georganiseerd zijn, dat zich verenigingen van zelve rechtspersoonlijkheid bezittende kerken onder den naam van classes gevormd hebben mede ten einde als eenheden aan het rechtsverkeer deel te nemen.

Derhalve moet de vraag, of de onder den naam van Classis gevormde vereniging van Geref. Kerken overeenkomstig haar bestemming vermogen op te treden als rechtspersoon, beantwoord worden naar hetgeen het gemeene recht daaromtrent inhoudt.

Overwogen werd, dat het Hof ten onrechte tot de slotsom gekomen is, dat deze classes niet zijn rechtspersoon en dat, al waren zij dit wel, dan nog aan de Classis 's-Hertogenbosch rechtspersoonlijkheid moest worden ontzegd, door voor het bestaan van een zedelijk lichaam in den zin van het B. W. meerdere eischen te stellen dan de bij dit wetboek gegeven regeling toelaat, terwijl de onjuistheid van 's Hof's opvatting, dat een zoodanig lichaam niet kan bestaan zonder bestuur, met name nog blijkt uit artikel 1694 B. W., dat voorzieningen treft juist voor het geval, dat een zedelijk lichaam geen bestuur mocht hebben.

Op deze gronden heeft de Hoge Raad het arrest van het Hof vernietigd en de Geref. Kerk te Eindhoven alsnog veroordeeld het gevorderde bedrag aan de Classis 's-Hertogenbosch te betalen.

GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND.

Intrede te:

Zaandam: C. A. de Ridder. Tekst: 1 Cor. 3: 9.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Dokkum: N. Brandsma te Wildervank.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Terneuzen en te Vlaardingen: M. Heikoop te Utrecht.

Bedankt voor:

Giessendam: A. v. Stuyvenberg te Benthuisen.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Akkerwoude: P. Boerma, predikant-evangelist te Bolward. Arnhem: J. C. Terlouw te Garderen. Blankenham (toez.): Cand. W. C. Smits te Leiderdorp. Opheert: J. H. Ch. Israël te Zoelen. Oudenhorn: Cand. J. A. Fricke, hulpred. te Oosterwierum. Valkenburg (Z.-H.): E. H. Broekema te Doorwerth. Waverveen: Cand. Dr. M. H. A. L. H. v. d. Valk, te Hilleberg.

Aangenomen naar:

Ezingen: A. F. Scholte te Donkerbroek. Hoogvliet: Cand. J. J. Koning te Utrecht. Mastenbroek: J. H. Kuipers te Wansveld. Bedankt voor: Blankenham: A. F. Scholte te Donkerbroek. Brakel: J. de Lange te Wilsom. Eenrum: J. C. Fischer, voorg. Ned. Prot. Bond te Ede. Kantens: D. J. Politiek te Hellum. IJzendoorn: W. Vroegindewey te Reeuwijk.

Intrede te:

Alblasserdam: H. J. Groenewegen. Tekst: Matth. 24: 35. Jutphaas: Cand. G. J. Geurtsen. Tekst: Ps. 121: 1 en 2. Schraard: Cand. D. J. de Reus. Tekst: 1 Tim. 1: 15a.

Afscheid van:

Koudum: F. G. van Binbergen. Tekst: 2 Tim. 2: 8a.

Heldringgestichten.

Tot predikant-directeur der Heldringgestichten te Zetten is benoemd Ds E. H. Blaauwendraad te Baarn.

HILVERSUM

Rookt U een fijne Sigaar? Of prefereert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

Sigarenmagazijn „The Oldsmoker“

Kerkstraat 8 - Hilversum.

BADPLAATS NOORDWIJK

GEM. HUIS TE HUUR

bev. eetk., zitk., keuken, W. C., 3 slaapk., gas, w., elect., ten h. 6 pers. Juni f 60.—, Juli f 80.—, Aug. f 100.—.

Adres: JAC v. DUIN, Stijfjes Duinstraat 15, Noordwijk aan Zee

Chr. Muziekijdschrift „DE HARP“

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proof met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Administratie-Adres:

te Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

MENIGERLEI GENADE

ELKE WEEK EEN GOEDE PREEK

Red.: Prof. Dr. K. DIJK en Dr. B. WIELENGA

Rijke verscheidenheid en welkome afwisseling in de preeken: exegetisch, dogmatisch, bevindelijk, 't leven accentueerend enz.

Slechts f 2.— p. kwartaal fr. p. p.

In elken boekhandel Vraagt gratis proefnr.

Uitgave J. H. KOK N.V. Kampen

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter inleiding van Prof. Dr. F. W. GROSHUDE

Uitgegeven ten voordeele van de V.U.

Mot portret van den schrijver

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de

Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre - Goos

Mede

dijl

Ho

Dr

Ro

Dr

W

hou

IJS

Alle

Prof

INHOUD

verga

Ik,

redes?

bergs w

matorect

Zomer's

Kuyper-

Rational

levende

sonnettes

gelisatie

Het wez

De kei

zijn dus

plaatsell

de meer

als de c

kerken.

gatie, af

wege el

niet kra

zijn afg

gadering

hun rec

vergader

aan, en

niet in l

ringen, l

kerken

niet. Wa

ander ni

macht u

andere,

neer hij

kerken,

macht o

aan te g

streekscl

die ande

ook niet;

voorzoov

band mo

aan elke

andere k

afgevaar

Nederlar

slag van

bepaling

eenige b

gevaardi

eenige u

kerken,

artt. 31,

kerk hee

Dus het

tuchtree

zoodanig

ken ond

hebben

Doch ni

als in c

maar kr

kerk (of

Door di

band kr

1) Null

dictione

quam serv

p. 288.